

MEIE - MATS.

Fr. B. Kreutzwaldi oim.
Eesti NSV Riiklik
Raamatukogu
2020

N° 43.

Matsist poissi, wahwa meesi
Kawal kalewite wõsu
Wiru memme wapram poega
Jlmub tüki aja pärast jälle,
Tõuseb üles talwe unest
Sunduslisest suikumisest,
Kukub koerust kollitama
Walskust wängelt wemmeldama
Tuisu päida tuuseldama!
Hoia aga eesta, — ei pole nalja!
Matsi sulge pole saest
Matsi sõna sõnnikusta:
Annab tõlpiledele tuupi
Raesakstel' raksatusi.

Kaanepildi järeltrükk on keelatud.

Sellel numbril on erakorraliselt terwist kosutawa abinõu

„Dr. Hommeli Haematogen'i“ prospekt kaasas.

Enam kui 5000 kõige kuulsamat oma ja väljamaa professorit on ta hiilgawalt heaks kiitnud ja ainsaks abinõuks werewaesuse ja üleüldise nõrkuse wastu tunnistanud.

Tere, wennad ja õed!

„Mats on kaua maganud!“ wõiwad mitmedki ütelda. Kas aga Mats tõeste maganud on, see on koguni küsitaw. Ammugi juba tahtis ta ilmuda ja oma ümbrustonda filmitseada, aga „tuhat oli takistusi, kümme tuhat kiusatust...“ Kui ta „Mats“ maganud oleks, siis ei oleks temal mitte harilik uni olnud, waid ta oleks kinniste filmadega jeda näinud, mida keegi teine ta lahtiste filmadega selgitada ei suuda. Siiski on selle waheaja sees, kui Mats awalikkude tegelaste hulgas ei wiibinud, nii mõndagi sündinud, mõndagi muutunud, weel rohkem muutumat: jäänud, kuid kõige rohkem on muutumisel.

Kõige pealt pöörab „Mats“ pilgu Peterburi poole. Mis seal on olnud ja mis praegu on? —

Riigindufogu ja riigiwolikogu on kolm päewa lahti olnud ja jälle uueste tööle pandud; Stoldõpin oli kuulujuttude järele, mõni päew nagu ametist ära olnud, ehk õigemini, nagu rippuwas olekus olnud, aga nüüd on ta jällegi uueste ametis. Noh, „Mats“ ei lahku nüüd ta enam omast ametist, sest tema elab hra Stoldõpini kaitse all, kes ta Lääne kubermangude kaitseks, seaduseandliste asutuste lahti ehk kinniolemise ajal (käesolewas juhtumises on üks tont kõid ütelda: kas „lahti“ wõi „kinni“), põhjuseaduste § 87. järele, semstwo seaduse läbi wiis. Tubli mees! Ja ainult tublidest meestest peab „Mats“ lugu.

Jah, riigiwolikogu töötab. Gutshfow olewat aga ametist taganenud ja nüüd olewat teada, keda asemele walida, sest kandidatid on palju: Burischkewitsh, Krupenski, Schulzenberg ja palju teisi. Hiina jaadikul olnud kraamikastid, ärastõitmise jaoks, hirmus kõwaste kinni naelutatud, nüüd tulewat neid wist dünamiidiga lahti lõhtuda, sest sõda jäi tulemata. Noh, muud tähtsat Peterburis ei olegi enam.

Ah, siiski — „Peterburi Teataja“ tutsub oma toetamiseks osanikka ülesandma ja soowitab, et kõid eestlaste laenu- ja hoiuasutused oma kapitalid Peterburi Põhja laenu- ja hoiuühisusesse jaadaksiwad, sest et sealt wäga kerge ta rahataga si saada olewat.

Peterburist koduma poole, tuleb Narwa kohal „Narwa Uudiste“ sepitojast jälk hais wastu. Kaugemale siit.

Pöörame Tartusse. Mis meie seal leiame? — Tõnisson oli Koppeliga karwupidi kiskunud, nii et „Wanemuine“ kunstitempel wärisenud oli. Nüüd puhkawad nähtawaste mõlemad oma wäsimust ja koguwad uut jõudu. Uudis on Tartus see, et A. Grenzstein, kes Pariisis mustakunsti kursuse hiilgawalt läbi on teinud, jällegi „Dlewitku“ wälja annab. A. Gr. püüab mitmesuguseid kohtuid ja seltsid asutada, nagu rahwakohut, igawest kohut, rahwa asjade kokkuliimimise seltsi, puhastamisetule ühisust, wana-poiste ja endiste ajatirjanikkude nõtruse arstimise haigemaja jne. Igasse asutusesse soowib ta ise kas presidendiks ehk peadirektoriks jaada, wiimasesse asutusesse aga kõige esimeseks rawitsemisealuseks. Arwete pidamine Grenzsteini enese ja Tõnissoni wahel hakkab lõpule jõudma; kui lõpp käes, siis pandawat terwe arwe läbiwaatamiseks ja otjustamiseks iseäralisele selle jaoks Grenzsteini poolt asutatawale kohtule ette, kus „heinawargaid“ ega teisi endiseid Grenzsteini wasta-seid liikmeteks ei tohi olla.

Tuleme ära Lindaniasse, ehk lihtjamas keeles, Kilulinna ja waatame, mis siin sündinud on ja sünnib.

Kaua, kaua filmitsees siin „Mats“ raekoda. Käis mitu ringi selle ümber ja ikka filmitsees. Wiimaks hakkas ta ise enesega rääkima:

„Jah, uus raekoda on tarwilik! Einnaisadele on lahedaid tubasid tarwis ja ta tubataraha tarwis! Jah, uus raekoda — kaksjada wiiskümmend tuhat! See summa lasseb ennast kokkuarwata, mahaarwata, kaswatada ja jagada! Ja — jah, kõid neli rehkenduse wiisi wõib selle summa kallal ametisse panna ja läbi teha. Teine kord sellest pikemalt, kui „Mats“ omale rehkendamise munab mu-retseb!

Onnelik aeg.

(Jutukene M. Menshikowi retsepti järele, D. Ilowaiski wiisil.)

Wenemaal pole pärisorjust olnud. Oli mõisnikkude isalik hoolekandmine talupoegade eest.

Michailo Menshikow.

Ilus juunikuu päikene kerkis aga silmapiirile ja esmalt muidugi walgustas ta jõuka mõisniku, 500 hinge ning suure mõisaomaniku, aadelimehe, Siirak Pawianowi herrastemaja ja duet.

Päikene püüdis wõimalikult ruttu oma palawaid kiireid maja peale läkitada, sest et eila õhtul sadas wihma ja õhk oli niiske; wali aga õiglase Pawianow niiskust ei armastanud.

Pawianowi maja rutuste ärakuwatades, wõis päikene alles mõisniku talupoegade urtsikuid walgustama hakata, mille juures ta rutuste läbi katuste selle tõttu hurtsikutesse puges, et Pawianow kolmel aastal oma talupoegadele katuste tarwis õlgi põlnud andnud, kartes, et tema lapsed — talupojad liia palawuse tõttu wõiksidwada ära lämbuda.

Wiimaks, tundi neli peale päikese tõusu, tundus karastawat wärskust, sest Siirak Pawianow ise ärkas ülesse. Tema ringutas, awas silmad ja rõõmsaste piltsaga uinuwale toapoisile Stepkale mõõda selga plaksutades, käskis ennast riidesse panna.

Ei läinud wiit minutitki mõõda, kui Pawianow õsõrgis ja tuhwiltes trepile ilmus, kus teda kolm poisikest ootaswad. Uhis nendest hoidis pesunud külma weega, teine — käterätikut ning kolmas seepi. See oli nende ainukene amet ja muidugi õnnistasiwad nemad saatust, kes neile nii õiglast ja mureta elu lubas.

Ära pestes ja mõne korra lustilikult puristades, kammis Pawianow pead ja läks tagumise trepi peale, mille juures teda salk talupoegi, inimest paarkümmend ootas.

„Mis teil waja?“ — küsis Pawianow talupoegade salka isaliku pilguga silmitsedes.

Rõõmsad ja õnnelikud talupojad heitsiwad endi armastatud isanda jalgade ette maha:

„Tulime peksta saama, kallid isakene,“ — ütlesiwad nad ühel häälel — „käse meid tallis läbi kloppida.“

Pawianow oli roosilises meeleolus ning selle tõttu oli ta ka heameelega nõus oma talupoegade wõikest taju täitmas, aga kui mõttu pidaw inimene kunagi, käskis ta waljult, et igale ühele ainult 25 tulist antakse.

— Rahul olles ja õnneliku naeruga pöörasiwad talupojad talli poole, aga Pawianow ise ajas õukuue selga ja läks sõõgituppa. Sõõgitoas ootasiwad Pawianowit naine ja kaks last — kenad mudilased 14 ja 12 aastased, kellel armsamaks aja-wiiteks alaline tüdrukutefoas wiibimine oli, seal heitsiwad nemad armulikult nalja ja tegiwad walfatust tütarlastega, keda just selleksamaks otstarbeks külalt sinna oli komanderitud.

Peale theejoomist ja tublit hommikusõõki tundis hea mõisnik Pawianow ennast wäsinud olewat ja heitis lõuneni puhkama. Majas hakkas surmawaikus walitsema, sest wiimane kui üks majaori püüdis kõigest hingest isanda une sega-

mise eest hoida, selle läbi päästis ta ennast ja oma pehmet kohta lõbusa ajawiitmise eest tallis.

Mõisniku uneajal nõidus kerge, soe ja elustaw tuuleõhk Siirak Pawianowile ilusaid unenägusid, tänutäheks selle eest, et Pawianow teda wabalt oma maade peal puhuda lubas.

Pawianow ärkas päewal kella ühe ümber üles ja tuli kohe woodist wälja, ning läks sõõgituppa kus teda perekond ja kaetud laud ootas.

Pawianow tühjendas kolm suurt kõra klaasi, wõttis seeni suupisteks peale ja istus lauda.

Õigusega käskis ta koka nahka halwaste walmistatud kapsaste eest läbi parkida, kuna ta aga teda hästi walmistatud pardiprae eest kiitis, ning selle peale enam Pawianow ennast ei äritanud.

Sõi waikselt ja ainult peale lõunat ütles: „Imelik loomus on meil, Slaawi aadelil, kui meie nõlgas oleme, on meil hoopis wõimata tõõle hakata, kui meil kõhud täis, siis kipub meile uni peale.“

Peale sarnast sügawamõttelist ütelist läks Pawianow magamisetuppa õhtuse thee ajani puhkama.

Jälle tuli waikus. Isegi warblased, teades, et nad karmi aga õiglase mõisniku juures elawad, ei julgenud piuksatadagi.

Kell kuus oli thee kerge sõõgiga, mille sõõmise järele Pawianow hobused troska ette käskis rakenada ja lõbusõidule läks. Külalt läbisõidul juhtus temale burmeister wastu tulema, Pawianow käskis teda mitu tähtsat administratiwlise iseloomuga otust täide saata: Käskis lähemal pühapäewal kolm paari tema oma wäljawaliku järele ära laulatada lasta; Iwan Kõwerat wõlgu jäänud maksude eest läbi pkesta ning mõdistis Darja poja soldatiks, selle eest et see ei tahtnud oma heategija-isanda poolt määratud tüdrukut naiseks wõtta.

Muidugi oli Darja pojalt wõga raske oma isandast ja tema wõimukonnast lahkuda, aga selle eest halastas saatust tema peale mitte ainult wõimalust andes merewäkke sattudes terwet maailma läbi sõõita waid ka kangelasesurma surra oma laewa hukkamineku juures.

Darja poja hing, kui kangelase hing kunagi, wõeti paradiisi ja õnnistas seal head mõisnikku targa otsuse eest.

Koju jõudes sõi Pawianow tubliste, pistis oma kümme pitsi wiina kihwa ja uinus rahulikult unesse.

Ühes temaga uinus ka ta mõisa, ainult kusa-gil kuuldu talupoegade häälesid, kes taewa poole tänu- ja kiitusepalweid selle eest saatsiwad, et neid heaks on arwatud Pawianowite perekonna auks ja õitsemiseks ilmale sündida.

Tasa tõusis kahwatanud kuu ja waatas õnnest sārawa silmadega Pawianowi mõisa peale, rõõmustades, et tema seda rahulikku ja patriarhlikku maad walgustas. — — — — —

— Oi—jah, see õnneaeg on mõõdas! . . . Juudid, studendid, ajalehed, kursistkad j. m. s. s. on meie suure maa waremeteni wiinud, ning meie waesed talupojad peawad nüüd ise endi elu eest muretsema.

Arkadij Irissow.

„Будильникъ.“

Kudas Tartu lahing Tallinna mõjus.

ENNE LAHINGUT.

TOIMETAJA LUIGA — TOIMETAJA TÕNISONILE:

„Suur oled Sa oh Nustaku Jaan!
Wägew on Sinu koot oh Jaan!
Aukartlikult lmestame Sind oh Jaan!“

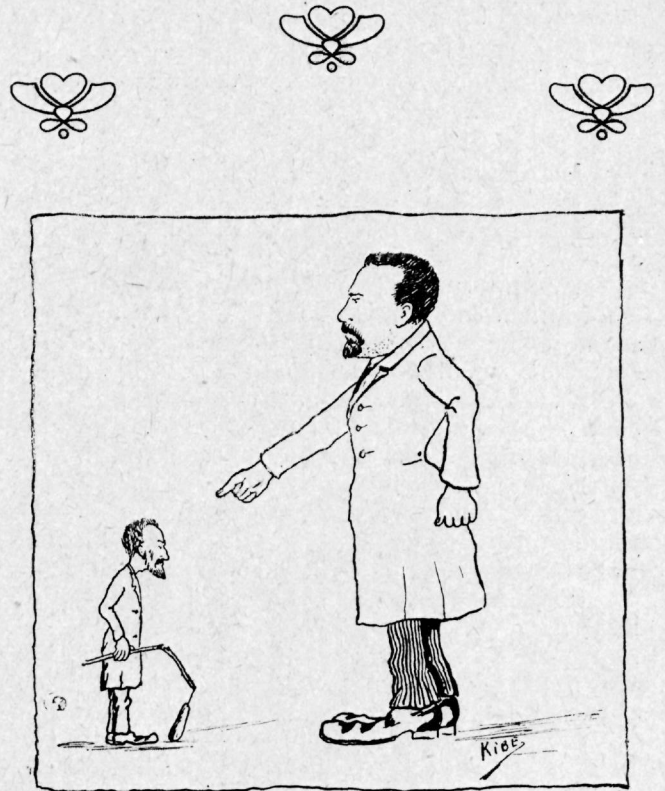
Põrgu nõukogu saalis.

Osalised:

Sarwiku wanaema.
Peltsebul
I. noor kurat.
Saatan,
II. noor kurat.
Mõlemast soost alamad kuradid. Äraneetute koor.
Mängu koht: Põrgu. Aeg: Olewik.

Sarwiku wanaema (lõõb haamriga katkise paja pihta): Olete kõik walmis, olete kõik paigal? Wääwlit ja tõrwa! Meil on tõsiste asjade üle nõu pidada. Palun tähele panna. (Kähistades.) Ma ei mõista tõeste enam mis teiega peale pean hakkama, mis teil pähe on läinud, mis teie näete, mis õiete weel mõtlete. . . Sea nahka wenitada, noorte plikadega ringi mässata, laawat lakkuda kuni wats rebeneb, seda weel wõite; paar kõhna intendandi hinge kinni püüda, nāruseid raudteelasi siia tassida, seda weel mõistate. Aga midagi suuremat ette wõtta, kaugemale waadata, selleks olete liig loiud. Nõnda see enam ei lähe, nõnda jääme oma äriiga pankrotti.

I. noor kurat (mõrudalt): Ema, maa peal ei ole midagi lahti. Inimesed on wäiklaseks jäänud; nad ei saa enam kuritöödega hakkamagi.

PÄRAST LAHINGUT.

LUIGA TÕNISONILE:

„Ennäe inimest! . .“

Wanaema: Sina oled mul õige kõrwad lonti juba lasknud, mu poiss. Ma olen ju nõus, et inimesed midagi enam wäärt ei ole. . . Wääwlit ja tõrwa! Kui endiste aegade peale tagasi mõtlen! Selle suurepäralise äri peale, mis meil siis oli! Aga need ajad ei tule enam tagasi. Meie peame uuel alusel töötama hakkama: *rahvus* peab meile kulda kokku aitama ajada!“

Peltsebul: Elagu rahvus!

Saatan (kõrwale): Wanamooril wist Kilulinna linnaisad meeles.

II. noor kurat: Seni tuliwad meie kunnid ise. Meie ei pruukinud neile ilmaksi järele jooksta.

Wanaema: Tühi lori! Meie peame, sest kuus miljoni tuld põlewad asjata. Tulemehed ähwardawad streikida, sellest saadik kus poole palgaga teeniwad. (Kuulukse sarwikute wihast mõminat.)

Wanaema: Kuulete!

Saatan: Mis teha?

I. noor kurat (mõrudalt): Kõik on tühi waew.

Wanaema: Meie peame enam elu endi ärisse muretsema. Teie peate silmad ja kõrwad pärani ajama, sest maailmas jookseb nii mõnigi ringi, kelle koht siin on!

Saatan: See oleks!?

Wanaema: Wana lehmaehmatus niisugune! Kus pagan, on teie mõistus? Teie jätate asjad silmapaari wahelle, mis täieste tähtsad. . .

Saatan: See oleks!?

Wanaema: See oleks, see oleks! Lorukape-
tad niisugused! Wäatke ülesse Kilulinna poole. Kis-
kuge oma tõlbid silmad lahti; kas näete selle lau-
lupidu aruannet?

Kõik: A—a—h!

I. noor kurat: Tõeste —

Saatan: Tuhat ja tuline.

Peltseub: Peenikene tükk.

II. noor kurat: Ai, kirewase päralt!

Wanaema: Ja kas ehitusi laulupidu platsil ka
näete?

Kõik: Näeme, emake, näeme,

Wanaema: Nii siis, pojakesed, need *rahwuse*
mehed toome sealt ära. Aga tubliste utsitada ta-
hame neid. Ma ootan ettepanekuid.

Saatan: Kalaranna haisu sees neid kümme-
tuhat aastat pidada.

Peltseub: Seebergi worstidega sööta!

I. noor kurat: (mõrudalt) Tuliste rahwamaja
kiwide peal neid kõrwetada.

II. noor kurat: Kolera wibrionidega neid
joota.

Wanaema: Sina, minu pesamunakene, oled
ikka kõige targem. Paremat poleks minugi wana-
ema wälja mõtelda oskanud . . . Tasuks tohid neile
nii palju wibrionisid ette anda kui soowid.

Kõik: Hurrah!

Wanaema: Nii siis tööle, poisid! Teie seal,
tulemehed, kihutage tuld! Ruttu, need raswased
suutäied siia!

(Tõuseb kange tõrwa ja wäawli hais. Kuradid
sibawad edasi ja tagasi: Eesriite.)

Näpatud ainetel.

Tartu tüli.

Mida Narwa pool kuuldu.

Mis n'd meie pool na' suurt kuulda on! Linna-
laemud, ahuitsejad majaperemehed, ninatargad tohtrid,
wõistlejad seltsid, jandiarmastajad näitejuhid, talwel
libedad kõnniteed wõi „paneelid“, jumel põlwini ula-
taw pori — — prr . . . kogu see kraam on niwõrd
rõpame, et temast enam pikemat juttu teha ei tihagi.

Aga eila wõi üleila, millal see n'd oli, kuulsin
huvitawat uudist. Poisid rääkiswad tõe juures. Ise
naersiwad, et lagin taga. Ja kui õhtul Westpurgi
mäel Joa poistega kofku jain, siis teadsiwad nemadki
sellest jutustada. Wa' Sumta-Peetrit, jellesamal, kes
seal all Soome papi maa peal elab, ja kes poole elu-
aega Joal „padaliskaks“ on olnud, jellel tõht aina
wabises, kui rääkima hakkas. Ja Paemurru Mihkel,
teate küll, see wa' poolearuga, see ei osanud muud
üteldagi, kui „träpka“ ja „träpka“.

Kuulake, mis poisid rääkiswad, ja ütlege siis ise
kas neil õigust naerda ei olnud. Aga kes tõendada
wõib, et asi nõnda ei ole, jellele ostan tulewa „pa-
jutshka“ õhtul „kommertsis“ pudeli õlut. Sei Bogul!

Meil nüüd siin folgirenni kaldal uued mehed ametis.
Just mitte folgirenni kaldal, waid nende eluase,
ulatab põigiti üle folgirenni. Uued mehed ja suured
mehed! Akademikused ja adwokadid! Uued lehed kah!

Need kergatji moodi mehed on nüüd uhked selle
peale, et neil leht on. Waata nüüd, kus asi on, mil-
lega uhkustada maksab!

Aga waadake, nemad ise teewad selle asjaga
nalja, mis „Abollo“ naljapildid kaugele üle lööb. Se-
da'p see wa' Sumta-Peeter nii wäga naeriski.

Selle peale waatamata, et nad endid harilikudest
töolistest paremaks peawad, hoopsewad nad ikkagi sel-
lega, et ka nemad töölistes olla. Nüüd aga nägawad,
et nende mõtteahtra lehekese asi tagurpibi läheb, seda
wa' näpuwalget na' wähewõitu. Redaktoriherrad ta-
hawad kumbki oma 25 pulka kuus saada, kust ja seda
mõtad! Küll mehed mõtlesiwad ja harutasiwad, aga
ei saanud otja ega aru kätte, kudas asja parandada
wõiks. Kuid wiimaks tuli see neile meelde, et nemad
töölistes on. Mõne aasta eest oliwad nemad ka „poi-
kotist“ midagi kuulnud. Mis asi see õieti on, seda
keegi ei teadnud, aga arwati, et see olewat ikka „üks
mõjuru abinõu“.

Ja siis otjustasiwad nemad, et see leht, mis
nende lehekese nina eest kõik kolmetopita-tükid ära näp-
jab, et see leht tuleks „poikoti“ alla panna, tööliste
„poikoti“ alla.

„Nii jah!“ olla kõik koosolejad ühel häälel hää-
nud! „Elu“ „poikoti“ alla! Maha „Elu“! Küll siis
lugu paraneb!

Ja siis tritfeldatigi suured „poikotikirjad“ wal-
mis, mis „Elule“ surma ja hukatust kuulutasiwad. . .

„Mis teie nüüd sellest asjast arwate?“ ütles üt-
les wana Sumta-Peeter eila õhtul: „Käputäis poiski-
fesi ja teise lehe osanikka panewad meie nimel ajalehe
boikoti alla. Tööliste nimel panewad, aga meie —
töölistes — ei tea sellest kõigest mitte midagi ega ei
tahagi teada. Juhtume meie aga neile meestele uu-
litlal wastu tulema, siis meestel ninad püksti, nagu
Kotshnewi parogoti toru!

Ja Sumka-Beeter naeris ja meie kõit naersime.
Aga Paemurru Mihkel ütles:
„Eräptad jah! Muud midagi!“

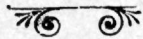
Mina olen nüüd harjunud seltsimajades rahvasõhtutel käima. Seal on muidu kõit päris ilus asi, sisseminekumats on taskule kah päri, aga ma ei saa aimult sellest aru, mispärašt nad rahvast niisuguste tühipaljaste lestadega ja jantidega lõbustada püüavad. „Sabaga tähed“ ja „Naisenoad“ — taewas tule appi, kas siis tõeste midagi paremat ei ole. Kui nad midagi tüsedamat ei hakka pakkuma — päris tõsi, mina siis küll oma jalga enam seltsimajasse ei tõsta!

Joal tööliised kaebavad, et nüüd wabrikumäärawas wäga tihti läbiotsimisi ette wõetawat. See pole ilus asi ühtegi. Mõni ei ole elu sees veel kunagi wõõra oma puutumud, aga taskud puistatakse läbi, nagu oleksid ja kõige hullem kurjategija. Pole midagi teha, sest hulga hulgas leidub ikkagi ka neid, kes lõngapoolide peale wäga maiad on. Oletsin mina Joal tööl, ma seaksin poolidele wedrud sisse, nii et nad näpumeeste taskudest ise wälja hüppaksivad. Siis ehk saaksivad aused inimesed ometi üksford rahu.

Küll ühel pühapäewal sai nalja! Sõitsin „dilejangiga“ Jõesuhu. „Iswošit“ aga kihutas „dilejangi“ kõrwal ja kisendas: „Ma wiin muidu! Ma wiin muidu!“ Mina aga tundsin ta ära. See oli seejama mees, kes mind sügisel ford Siwertsi Petrowskisse, Konstantinowskaja ja Seitsemenda uulitsa nurga peale sõidutas. Ma olin seeford wähe wintis ja tema wõttis minu käest terve rubla. Nüüd lubas Karwast Jõesuhu päris muidu sõita! Päh!

Nüüd aga pean lõpetama. Sumka-Beeter tuli meile ja meie hakkame seltsis waksjalisse minema. Täna on pühapäewa õhtu, noh, teate isegi, mis siis waksjalis on. Aga meie seal küll midagi halba ei tee. Ei tee.

Parussina poiss.

Täldenägemine.

- Ah, tere lõunast, majori herra!
— Mees, kuriwaim, kudas julgete minuga kõneleda?
— No, Teie päästsite wiimases sõjas minu elu.
— Wõi nii, see on hoopis teine asi! Siis aitasin ma Teid wist waenlaste hulgast wälja raiuda wõi kudas see lugu oli?
— Pisut teisite: Teie putkasite eeli, ja mina lippasin Teile järele!

D.

„Rohutarga“ juures.

- Kuule ikka, ja mõtle järele, kas sul enam midagi meelde ei tule, mis meie peremeest terweks wõiks teha!
— Ja jah, pereidekene, kuppused olen juba pannud, aadrit olen juba lasknud, aga hammast wõiks weel tõmmata!

O.

Rõdumaa ringwaade.

Tallinnast. „Dotuse“ selts annetas neil päewil oma truuwile ussehoitjale Meisfiele selle tasuks, et ta jõulupuul ennetuulmata toreda kõne pidas, kuldpaaberiga ületõmmatud kimpweki lastehainaga kaelastandmisel. Uue aumärgi kawaleri auks pandi selsamal õhtul suurepäraline wõiskluslottomäng toime. Peawõidu päris Meie Mihkel.

Rocca al mare'it teatatakse linnas huritawaid uudiseid rääkida. Linnakrundid jääwat seal küll aršifinate, küll sülbade kaupawähemaks. Sullemine kui endisel, sakste ajal. Lugu ise seisab aga täieste saladuse kätte all. Räägitakse, et mõne „ifade“ krundid sedawõrd suureneka, mis linna krundid wähenewad... Siis räägitakse weel, et Tallinna Gesti demokraatia hulgas liiga palju laste- ja krundi-demokratiat leiduwat. Sõnumed ulewad kindlatest hallikatest.

Maksud suured! Liiga kõrgete fogufondliste maksude üle tuleb meile iga päew kaebust. Soodeti, et rahwameelne omawalitsus neid wähenedama hakkab, aga nüüd kujuneb asi hoopis wastupidiselt. Majaomanikkudele lisatakse maksusid juurde, woorimeestele juurde, ähe sõnaga, igalt poolt, kust aga wõtta on, sealt wõetakse. Majaomanikud kõrgendawad selle tagajärjel jälle üüri ja hakkawad üürilisi pigistama. Wana tutaw tõeast on, et kõige wäsem kõige rohkem maksusid peab maksma. Seepärašt langewad uued maksud kõige oma raskusega just lehwema rahwastihhi õladele. Aga kes nuriseda julgeb, sellele delbatakse — wait! Pole muud, kui kannata!

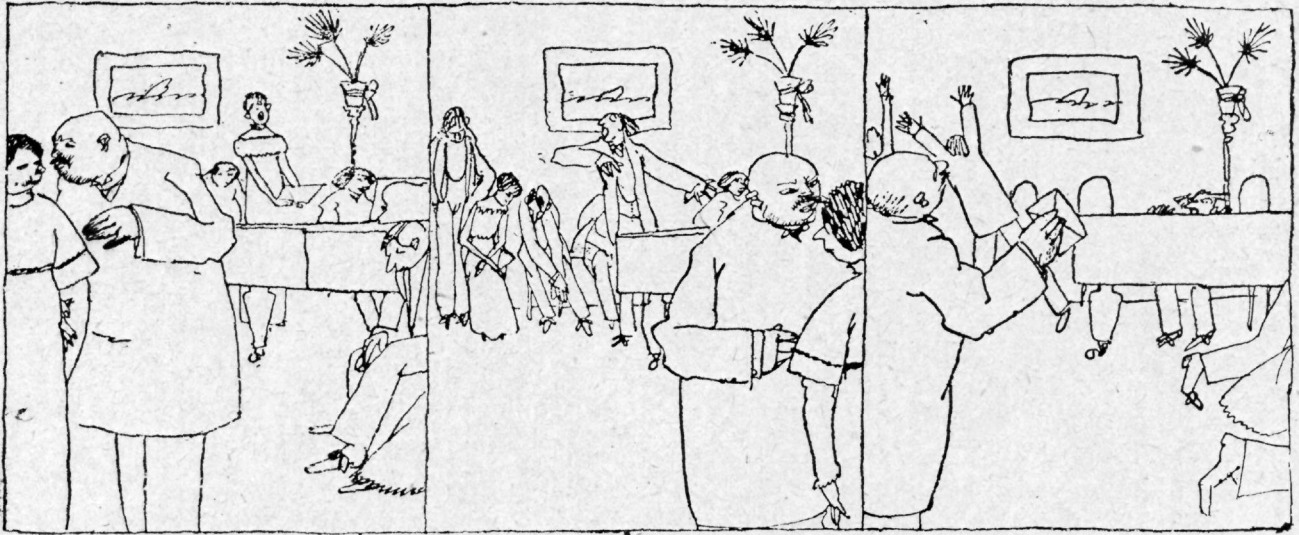
Raha näikse meie linnaisabel õige õhtraste käes olewat. Antakse teist isegi niisuguste õsttarbete peale wälja, kuhu waja ei oleks. Linnaisad tahtwat kroonuga wõisklema hakata ja järele lastuda, kumma kukur kauem wasta peab. Sellepärast antigi linna poolt kuhugi 25.000 rbl. jne.

Suured sakjad, waljud sakjad. Meile teatatakse, et meie linna pea-wanem natuke uhtewõitu mees olewat, iseäranis siis, kui keegi mõne tarwilise asja pärašt tema jutule läheb. Teinekord hakkawat päris karkima koke. Juhtub paluja paar minutit hiljemaks jääma, nii et peawanem juba koju on minemas, siis on kisa õige suur. Ei tea, mis abi selle wastu peaks aitama? Ehk mõni „Matši“ lugeja wõiks nõu anda.

Linna lugemisetoa üle kaebatakse, et seal mõnikord hirmus halb lõhn walitsewat. Meie soowitaksime nurisejatele, et nad eneste wahel wäikeste summaste kokkupaneksivad, mis linnawalitsusesse „lugemisetoa wäljaläigutoha kapitalina“ hoiule tuleks panna. Kapitali protsentidega wõiks linnaisad siis mustusewedaajaid palgata.

Gesti pangas on lood halwal järjel. Kui Wibupuu eduerrafonna rewolutsiooni ja Tõnissoni troonilt kukutamise üle kir-telegrammi sai, mõjus see tema peale niisuguse halwaste, et teda sealsamas paigas ninanerwide rabandus tabas. Nüüd ei tunne ta weksli enam haitsu järele ära, waid peab ta alltrjast waatama.

Mõnus abinõu, ehk kudas õhtusöögi ootajatest wõrastest lahti saada.

MAJAISA: „Ah, kurat neid wõtaks, ei hakka teised kord minema . . . Las' Miill laulab neile midagi ette . . . Küll siis koiwad!

„Istuwad aga ikka? Ootawad õhtu einet? Küll on hobuse kannatus. Aga oodake, las meie Eedi peab neile ilulugemist . . .

„Tõesti, istuwad ikka? Katsume wiimast abinõu . . .

„Waat' kallid külalised! Sain praegust Harbinist tuttawa käest kirja, kus nüüd katk möllab.

Loeme, loem . . . kuhu teie nüüd jooksete?!“

„Самуковъ“

Teiselt poolt kuulub, et eduerakonna weskliite kurs ise ka suureste langenud olewat. Tõusmist ei olla enne locta, kui tohter Koppel uueks Nuus-taku hertfogiks on kroonitud.

Narwast. Siin on mõnes seltsimajas ja wäikeauplejate-ühisuse ruumides halwad asjad päewakorral. Mustus ulatab põwini ja halb hais ähwardab hinge finni matta. Mustuseweddajad lubasiwad küll poole hinna eest oma töö ära teha, aga seltsid tahtsivad, et mehed juurde maksasiwad. Nõnda jäigi kaup fatti.

— Sinnaisad tahawad suurt laenu teha, millega kõigi kaupamajade ja kolerabarakide kulusid finni wõiks katta. Uus laen tõotab kõigile tasumajanduse-meelele kõigiti kasutoomaks saada.

Boikotimehed on praegu suure agarusega küsimuse harutamise kallal ametis, kas nad ka oma lehte boikoti alla ei peaks panema. Nad olla kuulnud, et niiviisi „ärilisi wigurisi“ wõiwat teha. „Meie Glu“, näit, maksawat nende meeste arwates iga äramüüdud „Narwa Uudiste“ numbri eest terve kopika poisikestele juurde. Mehed arwawad, et lugu ikka tõepoolest nii on ja et „Meie Glu“ sell wiisil kasulikku äri teeb. Nüüd tahawad siis niisamajuguse „wastastrumbi“ wälja mängida. Üks kawalam boikotimees aga teadwat, et boikoit lehele lugejaid juurde toomat, sellepärast olewat tema oma lehe boikoterimise mõtte algataks saanudti.

Pärnust. Meie linna kapitalist ja laewade omanik herra A. Klein awas hiljuti pruugitud mööblite kaupluse. Peaasjalikult jaherdab ta toolidega. Kooliseltsi eestseisuse käest ostis see isand pruugitud tooli 12 rubla eest ja määris selle herra J. Postile 24 rubla eest taela. **See**

kasu, eiks? Nüüd on mehel maagu suus ja tahtis „Endla“ seltsi käest ostetud toolisid jälle herra J. Postile kahelordse hinna eest ära jaherdada — aga kaup ei sobinud see kord enam. Herra Klein on nutikas mees, küll ta juba ikka teed leiab, kudas manast kraamist lahti saada.

Waeste eest hoolitseja.

— Eks näe, armas wend, Teil on waeste jaoks määratud rahast weel üle jäänud, ja Teie eelkäija kurtis alati puudutuleku üle. Kudas Teie ometi sellega hakkama saite?

— Hoopis lihtsalt. Wiskasin kõik uksest wälja.

F.

Jutu algus.

— Mis Teil nüüd meelde tuleb, minu herra! Mina olen ja abielus.

— See on päris tore — mina olen ju kah.

A.

Tarkuse tipul.

Noorik (pulmareisilt tagasi tulles, sõbrannale): „No, kas tead, nüüd ei imesta ma mitte millegi üle enam!“

5.

Soowid.

„Kui teie, naised, tõeste tähtede sarnatsed oleksite, kes õhtul ilmuwad ja hommikul ära kaowad!“

L.

Hällilaul.

(Järeloomamine Lermontowile.)

✦✦

Maga, poisu, kuni sina
kurja weel ei tee!
Waskne kuu — oi, oi kui kena —
paistab hällisse.
Ei sul' räägi muinasjuttu,
tõde laulan ma.
Pane silmad hinnii ruttu —
kussu-kussu — sa!

Üle maa käis wali kisa,
mis meid rõõmustas:
kohtu all on sinu isa,
sest ta warastas.
Jsa kawal — oskab walet,
tunneb oma tööd.
Maga, kuni aus weel oled,
kussu, — head õöd!

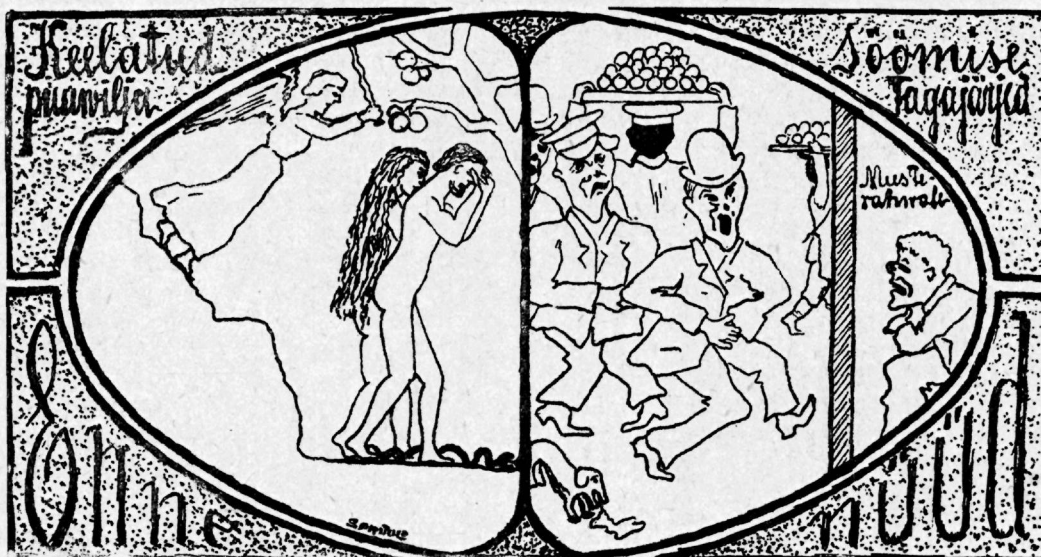
Kaswad suureks, küll siis oskad
ilma tüssata!
Uue sabakuue ostad,
sule wõtad ka!
Ütled, et su püüded ausad,
et sa head teed!
Maga, maga, suureks tõused,
kussu, — head õöd!

Ametnik sa wälispidi,
aga hingest kelm!
Et ka sinul kõwer käsi,
seda näeb mu silm!
Küll sa õigel ajal mõistad
selga paenuta'!
Maga, — alles süüta oled —
kussu-kussu sa!

Wagur, wait, kui tallekene,
kõwa peaga sa,
nii sull' hea kohakene
sattub kätte ka.
Ei sa tõega ilustada
fihka oma tööd!
Weel ei wõi sa warastada, —
kussu, — head õöd!

Mitmekordse maja ostad,
kõrge „tšhini“ saad.
Ja siis tõused suureks herraks,
Wene mõisnikuks!
Elad, — waikselt, rahuliste
elu lõpetad.
Maga, poisu magusaste,
kussu, — head õöd!

Hekrassowi järele.

Magus on keelatud wili, aga pärast need pagana pisarad.

Kõige uuemad naisterahwaste riidemoodid.

Rudas nemad „wähendasiwad“.

Daagi rahukonferentzil pandakse üle üldine sõjawägede vähendamise küsimus päewatörrale.

Ammuagi igatsetud kuldne unistus on täide läinud. Üleüldise pidustuste ja rõõmuhõiskamiste saatel wõeti juurriikide poolt sõjawägede vähendamise seadus vastu.

Konferentzi lõpul sõitsiwad saadikud igaüks oma koju ning. . . sellel ajal päewal saadeti ka igast riigist teistesse riikidesse salakuulajaid, kelledel ainjaks ülesandeks oli selle järele walwata, et lepingu osalised oma töotust täidasiwad.

Saksa salakuulaja Schnaps pidi Inglislaewawäge filmas pidama. Ühel uduisel hommikul sai ta teada, et inglased wiit drednouti ehitawad. Kohe teadustas sellest keisrile.

„D—donnerwetter!!“ — wihastas keiser. „Sõda neile kuulutada!! Siiski mitte. . . Pea! Waja järele pürida. . .“

Ta saatis käreda järeloküsimise kirja Inglis kuningale. . . See wastas, et ärewuseks mingit põhjust ei olla, sest et tema drednootisid mitte sõja otstarbeks, waid ainult lõbusõidu jaoks ehitawat. . .

„Gut!“ — sõnas keiser. „Ehitame endile ka lõbusõiduks! . . .“

Ta tellis kohe kümne drednooti.

Inglis salakuulaja, kes Saksamaa sõjalaewastiku järele walwas, sai teada, et sakslased kümnet ülearuft drednouti ehitawad. Tema teatas sellest kohe kuningale.

„Et ole hull — mis neil arus on?“ kätatas kuningas.

Ta päris kohe jarnase lepingu rikkumise üle Saksa

eisriit seletust. See keerutas rahulikult wurrusid ja wastas:

„Gott im Himmel, mis üle teie wihastate? . . . Ma ehitan neid omale lõbusõiduks. . .“

„Waat, kus laul! . . .“ urises kuningas. „Ega teie ometi kümne soomuslaewa peal lõbusõidule lähe?“

„Ja teie jaoks on wiis ka nagu natuke palju! . . .“ wastas keiser rahulikult.

Seisuford oli keeruline, õigem väljapääsemata. . . Sõda pidi lahti minema. . . Aga siin pani keegi heategew inimene ette konferentzi uueste kottu kutsuda ja lepingut teha, mille põhjal suurriigid isegi enam lõbusõitude otstarbel soomuslaewu ei tohiks ehitada. . . Tehtiigi jarnane leping. . .

Warsti peale selle pani salakuulaja Schnaps tähele, et inglased kümnet soomuslaewa ehitawad, ning teatas sellest oma walitsejale. See küsis filmapilt kuningale käest järele. Kuningas wastas, et ta soomuslaewu müügi tarwis ehitab. . .

Ühiteise aja pärast oli Bõhjameres suur ajaloolik sündmus. Inglis kaldalt lasti paarkümmend soomuslaewa wette, Saksamaa kaldalt niisama palju. Mõlemad laewastikud küsisiwad üheteiselt signaalide abil reisu sihti. Selgus, et ühed kui teised kuhugile müügile lähewad. . .

Kui aga need ühe teise käest ujutama hakkasiwad, kuhu nad nimelt sõidawad — siis tuli müüdawate asjade wahel hirmus lahing. . .

Prantsusmaa oli kohustatud Saksamaa jalawäge filmas pidada

Üks fõrd nägi ta Berlinis „Pärnade all“ mingi suguseid sõjariistus marssiwaid inimesi. Ühest küljest oliwad nad nagu harilikud jurelikud kunagi, sest nad oliwad priiriites; aga teisest küljest oliwad nad sõjariistus, salakuulajal oli loomusunnilikult selge, milles asi oli. . . Ta teatas sellest jalamaid presidentile.

President pöbras keisri poole. Keiser vastas, et need „Pärnade all“ marsšijad „mängu-polgud“ olla.

„Nii nagu ühijuslaste juures!“ — lijas ta juurde.

„Mis mängu-polgud?“ — imestas president.

„Seal on lapsed, teil aga niisugused mehepöradad, Kellel juba omal liisuealised pojad kodus.“

„Ja mis sellest siis?“ — punnis Wilhelm wastu.

„Kad on itkagi „mängu-polgud“ aga mitte sol-datid!“ . . .

„Koh, hüwa!“ — ütles president otustawalt.

„Seame ka meiegi sarnased „mängu-polgud“ sisse!“

Ilmušiwad ka prantslaste juures „mängu polgud“. Aga et prantslased wäga keewawereline rahwas on, siis ei leppinud nende „mängu-polgud“ ainult marsšimise-ga, waid hakkasiwad ka suurükkidega tegemist tegema.

Salakuulaja Doiffel, kes Prantsusemaa maawäe järele walmama pidi, teatas sellest keisrile.

„Donaerr und Hagel!“ möirgas see ja tahtis harilikku arupärmist presidendile saata, aga sülitas ja käskis oma „mängupolkusid“ sõjawalmis panna. . .

Jälle oli õhus püssirohu lõhna. . . Jällegi oli waja konferentsi kofku kutsuda ja „mängu-polgude“ sarakoatimist harutuse alla wõtta.

Sain aga tuli takistus: Wenemaa ei olnud nõus arnasei kalli ja tähtsa institudi ära häwitamisega. . .

Seni kui temale peale käidi, läksiwad Prantsuse ja Saksa piiride juures mängiwad „mängu-polgud“ riidu. . .

Konferents rebenes õmbluste kohalt lahti. . .
Rahuingel nuttis.

„Meie Matsi“ era-telegrammid.

Peterburist. Wenemaa ühendatud mõisniku-seiuse kongressile ilmus terrorist Markow, kes wene akademistid plaanitseb sõjariistu panna ja neile revolwrid ning pommid kätte anda. Terror-risti pole veel kinni pandud.

Talast. Dumbadse keelas ära kewadet ke-w a d e k s nimetamast. Kohalised korralised, era-korralised ja wäljateeninud linnawahid pandi sell e aastaaja tarwis uut nime wälja mõtlema.

Parisist. Ühes naiskoosolekul pidas keegi naisterahwas selle üle kõnet, et Prantsuse naiste-rahwad on juba meestega ühedigusliseks saanud, selle tõenduseks kanda juba paljud naisterahwad feelikute asemel püksa.

Emasüda.

„Jah, Marie, sa pead ka warsti waatama, kudas teenistust saaksid. Näe, naabri Liisi on palju noorem ja saab linnas suurte sakste käest ammena head palka!“ A.

Waba armastus.

„Eks ütle ometi, millal sa waba armastuse heaks määratsemise maha jätab?“

„Kohe kui keegi mind naiseks wõtab!“ E.

Mued tormid.

Kord oli aeg, kus erelased kõit ühel meelel wõitlefid, poolmustad Eesti kodanlased kõit käreemelseid sõitlefid.

Aeg muutus. Wiimaks wõitlus rauges, juud wastastel said sulatud. Wast alles tulewifus lauges kord toibuwad ehk wõidetud.

Kuid ega sõjamehe süda wõi rahul jääda täieste. Ta ihub — kuigi möõdas sõda — weel waenufirwest julgeste.

On kirpes teraw — sõjakisa siis rõkkab tormis üle maa.

Ja jonn on suur, ja waen on wija, sest meestel himu kistleda.

Nüüd tohter Koppel nagu karu on Koodi-Jaani kiskumas.

Ja suur on torm, ja suur on maru: kaks wägewat on wõitlemas.

Oh waene Jaan! Tal jõudu pole.

Lõpp õudne seijab filma ees.

Tad waritsemas saatus kole, sest nutab, ägab waene mees.

Koot pilbastatud. Suur on häda.

Silm troonilt kukutamist näeb.

Oh, raske kannatada seda, et hertsog sõjas alla jääb.

Ja waata! Indiani pealil, wa' Luigelaos, see hirwitab. Ta itka nõrga wastu waenlit nüüd meelega naeratab.

„Dõlehes“ puhub wõidusarwe ta meelesus lõbusas.

U'ab kofku erelaste parwe ja hüüab: „Koppel turingas!“

Ja Grenzstein hõiskab: Bankrott tulnud mis tema ette kuulutas.

Kes temal pinnaks filmas olnud, see ometi kord komistas!

Jah! Nii see on, see ilma asi: nõrk langes, tugew pidutses. Ei saatus hoopu andmasti wäsi, waid hoolimata tormitjes.

Just nagu Türgi sultan langes, nii langes Jaan. Ta wõidetud Ja Koppel, kes ta peale tungis, saab wõidupärjal kroonitud!

Riusuwere Miff.

Armastus laua all.

Preilike (lauanaabrile): „Kuulge, armas isand, kui Teie mind armastate, siis ütelge ometi. Aga ärge minu sukkasid poriseks tallake!“ D.

Meie Mats õhusõitjana.

Ja waata Meie Mats oli ärakadunud ja teda polnud olemas tepe. Ja terve rahwas, kes elab Eesti maal, leinasiwad teda kui üks mees üpris ülemaailklist taga. Ja nemad arwasiwad, et kuri elajas on teda ära sõõnud, nagu Jakob arwas wagast Joosepist. Eks olnud ju Matsil kirju kuub, kui Joosepilgi ja eks teinud Mats awalitaks kõit pahad kõned, nagu Joosepki?..

...Aga siit maailma wägewate wiha süttis põlema Meie Matsi peale ja nemad wõtsiwad ja heitsiwad teda tühja kongi, kus on trellid atnate ees. Ja Mats nägi, et seal üpris igaw on olla — ning ta wõttis kätte, mõtles ja ehitas omale ajawiiteks õhulaewa ja tõusis temaga kõrgele õhku ning tegi proowi sõidu ümber ilmamaa...

Laew tuli koguni odaw, kõigest 35 kop. See tuli küll peaaegjalikult selle läbi, et Mats moonamuretseljate, wõi intendantide abi ei tarwitunud. Need mehed oleksiwad juba... noh mõistate isegi ja laewast poleks iflagi asja saanud... Laewa ehituseks on järgmisi asju tarwitatud:

Õhupall: piimamehe sigar à 2 kop.

Tüüri wõlwo: pankroti jäänud „Asuniku“ peatoimetaja sulepea sulega, liikwiderimise komisjoni käest ostetud à 6 „

Õhupalli korm: laud, mille peal herra Grenshstein „Kodumaa korraldust“ ja „Pankrot tulemas“ kirjutas, hind ei midagi.

Tüür: „Meie Matsi“ wana number à 10 kop.

Propeller: tats ane sulge, Tallinna turult „torgowka“ käest, selle eest saadud, et toiduainete wõltsimise üle ilusti suud olen pidanud à jumalamuidu.

Ballaast: Wa „Kaja“ papa tindipott ülejäänud tindiga, kah liikwiderimise komisjoni käest kalli raha eest ostetud à 5 „

Rõõr: „Rahumäe“ männikust — ühe ametniku käest à 3 „

Sappi: A. Grenshsteini käest, ta andis seda küll pika puikleamise järele, selletates, et ta seda aastate jookkul suure hoole ja waewaga Tõnissoni tarwis oli kogunud; „Teataja“ mehed oliwad enne Matsi juba ühe noofi ära wiinud, siiski andis 3 kop. eest.

Gaasi: Tallinna linnaisade käest Härjapea jõesst (mailma hull) 2 „ eest.

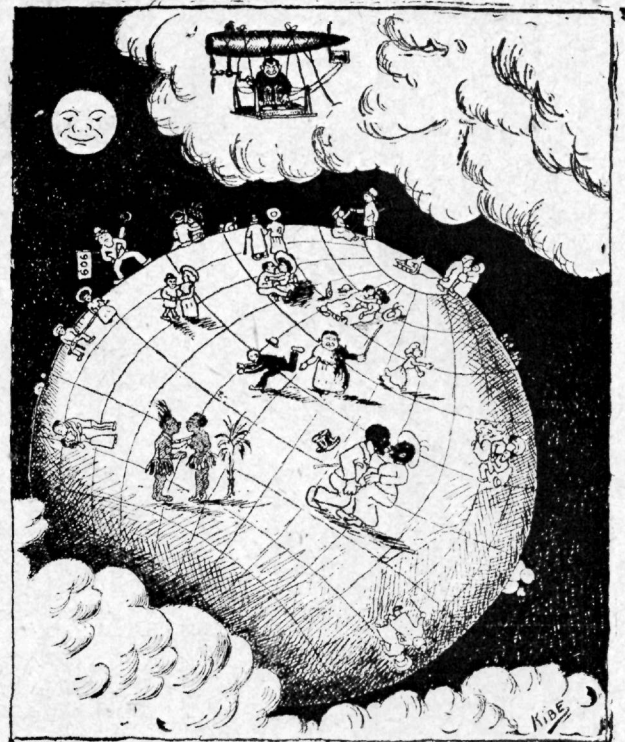
Metallisi: Pilulinna wanaraua kauplejate käest üsna odawalt tänutäheks selle eest, et Mats lohe wabriku walitjastele teatama ei jookse, kui nägema juhtub, kudast mõni tööline ringi piiludes püüfwärwoli mahelt waske wälja tirib ja letile laob 1¹/₂ kop.

Naelu: ühelt linnandunitult, päris muidu, mehel oli hirm, et kui ei anna, siis naelutab Mats ta majade ostmise lood oma naeltega linna wärawate külge —

Kõit koku Rbl. 00.32¹/₂ kop.

Aga et sõidule tudagi tafistust ei tehtaks ja seadust Matsi kahjaks ei wäänataks, sellepärast oli waja „wäärimisets“ 2¹/₂ kop.

Kui ktsis, laew ühes sõidulubaga Rbl. 00.35 kop.

Sõit algas selgel kuu walgel õõli. Pildil on näha mida Mats oma pikkasilma läbi maakera peal nägi.

(See pikksilm on üks üpris hea riist. Seda kinkis Matsile keegi professor kellele wiimasel ajal maupind siln pool Urali kuumaks läinud ja õhtu poole wedas. Arwas seda pika tee peal tülikas kanda olewat.

Teise päewa hommikuks jõudis Mats Eestimaa kohale ja nägi siin ajalehemehi nati- ja tuttipidi kiskumas. Mats tahtis wäikest nalja teha ja hakkas ühte nendest konksupidi üles tirima.

aga Mats on agar poiss kes igal kriitikalisel silma pilgul oma nahka päästa oskab — sellepärast haaras ta krapsti taewa serwast kinni ja polnud häda midagi. Tegi teistele pikka ninagi.

Õnnetuseks juhtus see „Postimees“ olema; selle tõttu plahwatas Grenzsteini käest ostetud sapi pott ja hirmsa jõuga purustas Matsi laewa,

Uudised teaduseilmast.

Gyroskop-kübar. Edison, see tüdimata ülesleidja, on ühe kübara walmistanud, mis kõigi nende poolt, kes seni suure waewaga kõrtsust koju pidanud komberdama, sooja wastuwõtmist, s. o. pähe panemist leiab. Gyroskop-kübar on harilik toru-kübar, mille sees wäike laewa-wurr ringi käib. Nii pea kui kübara all liiga kuumaks läheb, hakab alkoholi aur plahwatama ja paneb wäikese piirituse-motori käima, kes omaltpoolt jälle wurri miljon korda sekundis ringi weerlema paneb. Wurri hoog tõmbab kõige wankuwama inimese sirgeks ja hoiab teda selles seisukorras nii kaua, kui alkoholi aur otsa lõpeb. Nii suudab inimene nagu iseenesest otse käia. Katset ime-kübaraga on hästi korda läinud.

Ultra-mikrofon on professor Hing-long-kungi kõige uuem leidis. Ultra-mikrofon on väga targalt ultra-mikroskoopiga ühendusesse seatud ja tema toru kõrwa pannes võib kõigewäiksemade batsiluste norskamist ja aewastamist kuulda. Ülesleidja on tema abil isegi kolera-wibrioni südame taksu- mist kuulnud.

Tallinna loraliku kaubaherra kümme kätsta äriteenijatele.

I.

Mina olen Sinu isand ja leiwawanem ning sinul ei pea äriteenijate ühisusega mingit pistmist olema.

II.

Sina ei tohi poodis mitte ninanuusata ega kõhida. Sest see tegewus ei käi teenistuse kohuste jekka.

III.

Kui poodis ühtegi oijat ei ole, siis pead sina sirgelt kui küünal leti taga püsti seisma ega tohi kaasteenijatega juttu wasta.

IV.

Käimine poodis sündigu jalawarwaste peal, et kobinat ei oleks.

V.

Sina ei pea mitte wäljakäigu kohale minema, sellel ajal kui kauplus lahti on.

VI.

Sina, kui sa õpipoijs oled ja peremehe käest süta saad, ei pea mitte rohkem sõõma, kui aga et hing waewalt sees seisab.

VII.

Sina ei pea mitte, kui sind raudtee peale kauba järele saadan, ja kui kaup weel tulnud pole, sealt ilma kaubata tagasi tulema, siis saab kollida.

VIII.

Sina pead saksakeelt wühaks pidama ja kui sellekeeleline ostja tuleb, siis kohe jalamaid eesti keelt rääkijad ostjad kus see ja teine jätma ning saksa keelt kõneleja ees maanikumardama ja teda alandlikult teenima.

IX.

Sina ei pea mitte nurisema, kui ma sinule wähe palka maksan, sind üle aja tööl lasen olla ja sinuga ku koeraga ümber käin, sest mina olen su peremees ja palgamaksja, sinu a ja o.

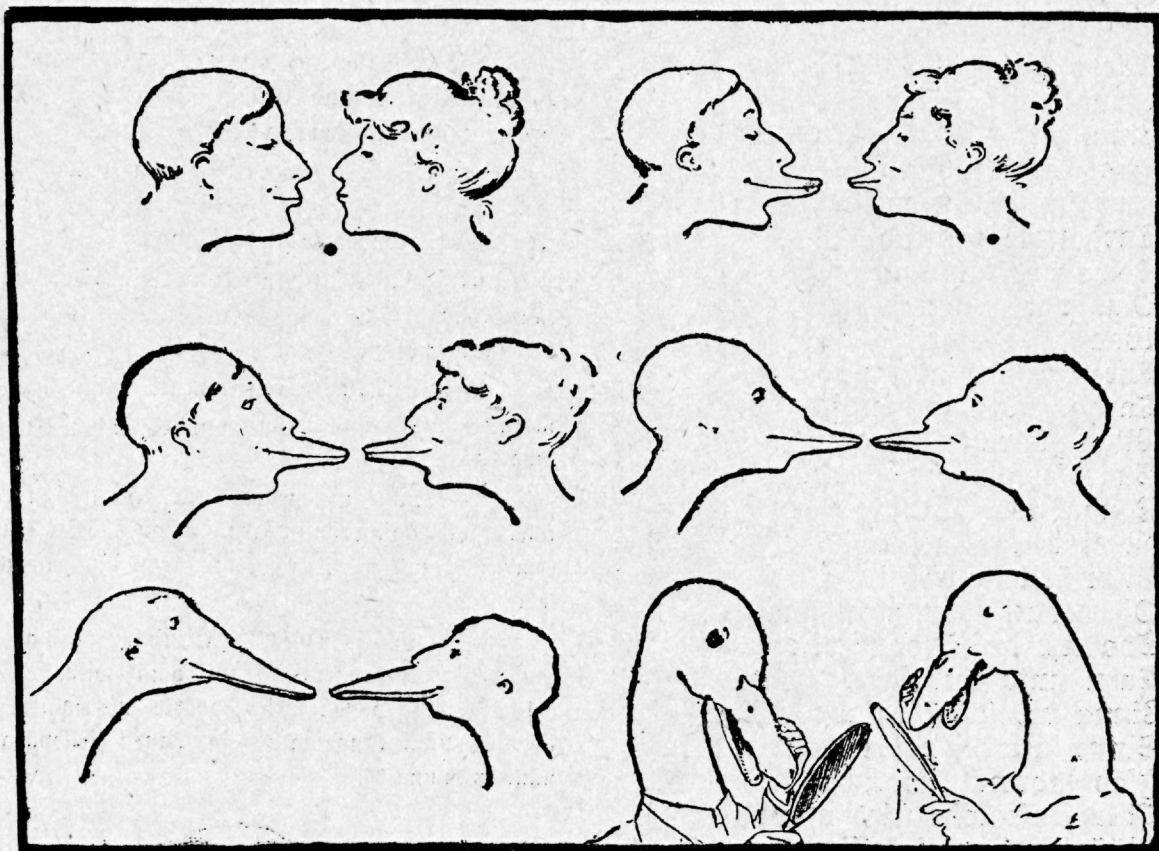
X.

Sina pead kauba eest ostjatelt tubliste ette käsima ja kiitma, et minu äris see kõige parem kaup maailmas on.

Kinnitanud: Kauba herra Kollus. Õigeks tunnistanud ja 'Meie Matsile' wäljakuulutamiseks toonud:

Kaupmees Kõõnarpuu.

Ärde mokedge liiga palju.

Waadake, mis wõib juhtuda.

Kalewipoja järeltulijad.

Geeti praeguseajane jutt.

Soomituseks.

Laena mulle piitsa, Ilmarin!

Nägin mõnda naljakaida
 Salalikka sündimusi,
 Imelikka ilmutusi.
 Paljasjalgselt tulid siia
 Mõned nüüdsed linnaisad.
 Saiwad linna asju seadma
 Targal meelel toimetama
 Kohe hakkas nende kuffur
 Wõimsal wiisil paisumate
 Majad maasta ülestõusma
 Just kui seened peale wihma
 Wabrikud ja laiad krundid
 Nõidus wael nad omandasid.
 Kesse käies laulupidul
 Silmi ostas sirutada,
 Kullap nägi laia platssi
 Kuhu pärast woole tehti
 Ilma kuulus jandi aeda
 Seep' ka nende omandus.
 Linnaisad illufesed
 Kange Kalewi järeltulijad
 Halwal hinnal omandajad,
 Majad maha-langewad
 Kõrgel kallil üürihinnal
 Linnale siis annawad.
 Linn neid wiksib wiisipärast
 omal kulul tohterdab—
 Kui kõiit wiksilt wiksitud
 Targaliste tasutud
 Kolmefordse hinna eest
 Omale nad ostab siis,
 Waat, need targad isad
 Targa nõude nitutajad
 Targa tööde toimetajad
 Põidid sõprust sobitama
 Suure walla wanemaga
 Kangel käel käskijaga
 Et ei tuleks takistusi
 Sekretäriil äpardusi.
 Ohwerdati suurem summa
 Soomest kalju toomiseks.
 Kuhu uuta uulitsada
 Linna mõeldaks rajada
 Sinna nii kui raipe kullid
 Isad warmalt loguwad,
 Maa sealt kohe üles ostwad
 Mõisgiks linnal' kallimalt
 Waewa tasuks wahelt laubast
 Summad saawad ilusad.

Rajakohane kewadelaul.

Küüd walju talwe walitus
 On maale asunud,
 Ja kewadine kenadus
 Siit peitu pugemud
 Kus iial seisatab mu film,
 On elu hääbumas,
 Kii kurba waadet pakub ilm,
 Et lootus raugemas.

Kii metsiktoores sõimu hää
 Käib kõrwu duuma poolt:
 Gulk muste kaarnaid kraaksub seal
 Ja püüab kanda hooft,
 Et wabaduse päikene
 Meil jääb'walt looja lä'ets,
 Et manifestist lõhnagi
 Si enam järel' jääks.

Onbfa „doktoriherra“ ainetel
 W. Proletarlane.

Ütles.

„Kõit siitab ja pututab, kõiit naisejt rõõmu
 tunnawad, aga mina mitte,“ ütles Tõnu Mõitel kui
 õrnem pool teda luuawarrega tutvustas.

— „Iha oleks wõinud parem haokubu kõiita, kui
 sind muretseda,“ ütles Sikusaare Siim, kui naabri
 Mikk teda lehmaehmatuseks sõimas.

— „Pane pükki laff kinni, suu muidugi lahti,
 tuul tõmbab läbi, jääb haigeks,“ ütles Junküla Jürka,
 kui naabrimees aigutamiseks suu lahti ajas.

— „Kunstikoja nimel, mitte kopitatti ei pannud
 tasku,“ ütles laulupidu toimepanija, kui aruande
 awaldas.

— „Mis ta mehele ifka teeb, olgugi et tal
 tolera wibrioniga palju jarnasust on,“ ütles trükitlabuja
 kormat filmitsedes, ja pani neid ühe asemel kolm
 lehte.

— „Üles, mehed,“ kisedas wahwa pealik,
 „wõidelge kui tangelased kuni oma wiimase padruni
 wälja lastnud olete ja siis jootzke mis wõite. Mina
 ise olen pisut lange jalust ja panen sellepärast juba
 nüüd punuma.“

Isand Kufervall!

Lastewanemad

tehke oma lastele rõõmu ja ostke neile piltidega kaunistatud

Isand Kukerpalli imelikud reisulood.

Hind kõwas köites 20 kop.

Saada igast raamatukauplusest.

Raamat on selge, suure kirjaga trükitud, ja on lastel terge lugeda.

„Teadus“ — Tallinnas.

Uri asutajatele

Rauaagegne h-ade kasudega töötam raamat, kirjastusmaterjali ja post-kaartide-äri, Tallinnas, kõige läidavamas uulitsas, rikkalikult, alalise ostjate ringkonnaga on omanitu lita töö tõttu koge müüa. Puhtad kaupluseruumid paraja ääribinnaaga kindel sisetulek. Lataline tööpöld. Tarvitage uhtumist, mis tergeste enam ei tule. Lähemat teatust an- nab hr. Kolganõmm Mäürivabe uul. nr. 46, tiskleritöökoda.

Laulupidu albumisi

on veel saada. Hind 25 kop.

Teaduse kirjastus
Tallinnas.

Müed raamatud:

Wäike tertwisehoiu õpetus
(piltidega)

Dr. Julian Marcuse.

Hind 30 kop.

Rahwa majanduse- teadus.

Kirjutanud Harald Westergaard, Ko-
penhageni ülikooli professor.

Hind 60 kop.

Kas elu wõi surm?

Kirjutanud J. Järw.

Hind 20 kop.

„Teaduse“ kirjastus, Tallinnas.

Calukohtafid ja kruntifid

on müümiseks üles antud, oota-
wad ostjaid. Kõiksugu teenijaid
juhataw teenima. Wastuse jaoks
mark ligi.

Kontor J. Briimann,
Ratweres

Kaaluuste wahetalitus.

Kuu'utusi wõetakse vastu
ajalehtedesse ja muudesse
väljaannetesse harilikult
hindadega. Tallinnas,
Wira ja Walliwabe uul.
nurgal nr. 24-2, „So-
dega Espanola“ kõrwal.
Kõnetraat nr. 739.
120 R. Saat.

Koorijuhid,

kes oma pilbid „Laulu-
pidualbumi“ jaoks saat-
sivad ja neid veel kätte
pole saanud, saawad neid
„Wirulase“ talitusest kätte. Postikuludeks tuleb 7 kop.
mark saata.

Ilmus trükiti

laua oodatud raamat

Spiritismus

(Juhatus waimude
väljalatsumisest).

Sisuford: Waimud; teada-
andmised waimudeilmast; abinõud,
tudas nägemota ilmaga labitaimisesse
astuda; imelikud ja üleloomulikud as-
jad; läbitaakimised Hoyerji uulitsa müra-
waimugo; elusate inimeste waimude il-
mumine; nägemata ilma laboratorium;
waimude riided, kõnelejad waimud; tudas
waimudega rääkima peab; küsimused tule-
witu üle; nõu küsimine waimude käest; küsi-
mused peidul olewate waranduste üle jne. jne. jne.

Hind 80 kop.

Saada igast raamatukauplusest.

„Teaduse“ kirjastus, Tallinnas.

Pühade=album

Ülestõusmise pühaks 1911. on ilmunud. Hind 30 kop.
Saada igast raamatukauplusest.

„Teaduse“ kirjastus Tallinnas.

Tallinnas, M. Antje trükikojas trükitud.

EESTI
RAHVUSRAAMATUKOGU
AR